

livsmedelsverket@slv.se

Redovisning av regeringsuppdraget Analys av möjligheten att förenkla förfaranden för avsättning av svenskt vildsvinskött

Länsstyrelsen Östergötland har fått möjlighet att yttra sig över Livsmedelsverkets förslag till nya föreskrifter, med diarienummer 2018/02334.

Länsstyrelsen ser positivt på förslagen i sin helhet och instämmer i behovet av att vildsvinsstammen bör minskas och att många aktörer, såväl myndigheter som andra organisationer behöver vara aktiva i detta arbete. Länsstyrelsen ser mot bakgrund av den ökande vildsvinsstammens negativa effekter på jordbruksnäringen och på odlingslandskapet det som mycket angeläget att genomföra förändringar inom de områden som remissen avser. Livsmedelsverkets förslag framstår till stor del som realistiska och ändamålsenliga när det gäller att underlätta flödet av kött från skog till bord. Förslagen sammanfaller också väl med den nationella och den regionala livsmedelsstrategin.

Länsstyrelsen Östergötland tillstyrker remissen, men har följande synpunkter:

Behov av tydliggörande

I redovisningen kortversion sidan 7, föreslår Livsmedelsverket att fler uppsamlingscentraler som kan ta emot vilt nära jägaren upprättas. Dock finns det oklarheter vad som avses med uppsamlingscentral. I dagsläget finns inte "uppsamlingscentraler" definierat i lagstiftningen. Så här skriver Livsmedelsverket själva i sin egen vägledning "Jägarens direkta leveranser av små mängder vilt och kött av vilt"*:

Uppsamlingscentral för vilt: Begreppet uppsamlingscentral för vilt finns inte i gemenskapslagstiftningen om vilt och är inte heller definierat i något av gemenskapens dokument. Begreppet förekom dock i den nationella lagstiftning om hantering av vilt och kött av vilt, som upphävdes den 1 januari 2006.

I utredningen nämns att endast ett fåtal uppsamlingscentraler i dagsläget finns registrerade hos länsstyrelserna och att det troligen finns ett mörkertal av ej registrerade verksamheter, därför önskar Länsstyrelsen att krav på registrering tydliggörs i samband med de nya föreskrifterna.

Länsstyrelsen Östergötland tolkar utredningen så att uppsamlingscentralerna endast kan vara kopplade till vilthanteringsanläggningar (VHA) med 853-standard, alltså de VHA som finns redan idag. Om utredningen avser att uppsamlingscentraler även ska kunna leverera till den

nya typen av vilthanterande anläggningar (med 852-standard enligt bilaga 2) så är det ytterligare en oklarhet i utredningen.

När det gäller de delar som berör Länsstyrelsens tillsyn inom primärproduktion kunde utredningen varit tydligare. Definitionsmässigt instämmer Länsstyrelsen i att uppsamlingscentraler kan tillhöra primärproduktionen. Dessa omnämns i utredningen att de ska ha standard enligt EG 852/2004 bilaga 1. Fortsatt i utredningen omnämns sedan "anläggning med 852 standard" i flera olika sammanhang och risken för sammanblandning av den nya typen av vilthanterande anläggning med 852 standard enligt EG 852/2004 bilaga 2 är uppenbar.

Länsstyrelsen anser att det kan bli en begreppsförvirring och överlappning när det gäller uppsamlingscentraler och den nya föreslagna formen av vilthanterande anläggningar.

Man rekommenderar i utredningen att upprätta fler uppsamlingscentraler som kan ta emot vilt nära jägaren (sidan 57 punkt 13.9.1.4). I samma avsnitt nämns dock också att det finns en osäkerhet kring länsstyrelsernas kapacitet för den ökade arbetsbelastningen i samband med att fler uppsamlingscentraler ska registreras och kontrolleras. Länsstyrelsen kan bekräfta detta och dessutom lägga till att kontrollfrekvensen totalt nationellt i landet var 2,8% av alla registrerade objekt vilket talar för att länsstyrelserna i dagsläget inte har kapacitet att utföra riskbaserad tillsyn om väsentligt fler uppsamlingscentraler med en förväntat hög riskklass registreras.

Nationellt pågår för närvarande arbete där Livsmedelsverket, Jordbruksverket och Länsstyrelserna planerar för ett nationellt kontrolluttag när det gäller primärproduktion i den nationella kontrollplanen (NKP). Uppsamlingscentraler som hanterar viltkött borde hamna i en hög riskklass eftersom man hanterar kött. Dock anser Länsstyrelsen Östergötland att det trots en nationell kontrollplanering kommer att bli svårt att komma upp i en utifrån riskhänsyn rimlig kontrollfrekvens av uppsamlingscentraler om dessa skulle bli väsentligt fler. Det finns redan i dag stora utmaningar för länsstyrelserna att upprätthålla rätt kompetens hos sina kontrollanter eftersom området de ska kontrollera är brett. Tillkomsten av fler uppsamlingscentraler skulle ge samma kompetens och kapacitetsproblem. Länsstyrelsernas tillsyn är inte heller avgiftsbaserad så en ökning av kontrollbehovet kan inte finansieras via avgifter. I ovan nämnda avsnitt sägs att länsstyrelserna möjligen kan behöva äska mer medel för att öka kompetens och resurser. Länsstyrelsen Östergötland kan bekräfta behovet vilket inte nog kan understrykas!

Behov av ytterligare tydliggörande föreligger

Om det ska vidtas åtgärder från myndigheter och statsmakterna för att öka antalet uppsamlingscentraler anser Länsstyrelsen att analysen behöver fördjupas på följande områden:

Hur definieras en uppsamlingscentral inom primärproduktionen när det gäller vilt. Vilken roll ska uppsamlingscentralerna ha i förhållande till gällande och ny föreslagna lagstiftning och föreskrifter när det gäller flödet av vildsvinskött ut på lokal eller nationell och internationell marknad?

Vilka resurser krävs för att länsstyrelserna ska ha möjlighet att utöva en rimlig kontroll utifrån risk på nämnda verksamheter? I sammanhanget bör man särskilt undersöka hur det påverkar resursanvändning och tillsyn att primärproduktionskontrollen är mycket divergerad. Livsmedelsverket bör överväga att ha tillsynen även över uppsamlingscentraler för viltkött. Livsmedelsverket har personal över hela landet och upprätthåller god kompetens inom köttkontroll.

Länsstyrelsen vill lyfta att det skulle ha stor betydelse för begränsning av vildsvinsstammen om jägarna får leverera fler vildsvin än föreslaget antal. Exempelvis den föreslagna gränsen på fem vuxna grisar direkt till konsument bedöms som lågt satt. Ett ökat antal skulle, förutom själva avskjutningen, också ha en positiv effekt på landsbygdsföretagande och ligga i linje med livsmedelsstrategin. Även att förutsättningarna för etablering av nya anläggningar underlättas, är positivt för landsbygdsföretagandet. Detta måste dock sättas i relation till riskvärderingen avseende livsmedelssäkerhet.

* Livsmedelsverket, Tillsynsavdelningen, Enheten för kötttillsyn Vägledning om jägarens direkta leveranser av små mängder vilt och kött av vilt 2007-08-01 senast granskad enligt kontrollwiki 2015-01-05

Beslutet har fattats av länsveterinären Helen Haaranen-Loor med länsveterinären Pernilla Stridh som föredragande. I den slutliga handläggningen har också lantbrukskonsulenten Anders Eliasson medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Så här hanterar vi dina personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa hittar du på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.